

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 244/2016-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDAKČIA], a sťažnosti [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Mária Badová, s. r. o., Vajanského 1/2765, Žilina, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Mária Badová, vo veci namietaného porušenia ich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 43/2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] a [REDAKČIA] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 43/2008 porušené boli.

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 43/2008 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume každej po 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 901,42 € (slovom deväťstojedem eur štyridsaťdva centov) na účet ich právnej zástupkyne Advokátskej kancelárie JUDr. Mária Badová, s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 244/2016 z 19. apríla 2016 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľky“) vo veci namietaného porušenia ich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 43/2008.

2. Z obsahu sťažností a ich príloh vyplýva, že sťažovateľky sú účastníčkami konania o vydanie bezdôvodného obohatenia na strane žalobcov, pričom žalobu spolu s ostatnými žalobcami podali okresnému súdu 20. februára 2008.

3. Uvádzajúc chronologický prehľad úkonov predmetného konania sťažovateľky dôvodí, že postupom okresného súdu dochádza k zbytočným prieťahom v konaní, čo považujú za porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Sťažovateľky v rámci svojej argumentácie okrem iného poukazujú na skutočnosť, že od podania žaloby okresnému súdu do dňa uplatnenia sťažností adresovaných ústavnému súdu uplynulo takmer sedem rokov a šesť mesiacov bez právoplatného skončenia ich vecí.

5. Sťažovateľky na základe uvedeného navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 43/2008, priznal im náhradu trov konania a taktiež primerané finančné zadosťučinenie každej v sume 10 000 €.

6. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu k sťažnosti vyjadril prípisom z 30. júna 2016, ktorého súčasťou bolo aj vyjadrenie zákonného sudcu a prehľad procesných úkonov. Podpredsedníčka okresného súdu vo vyjadrení okrem iného uviedla:

„Čo sa týka vyjadrenia, v prílohe Vám zasielame vyjadrenie zákonného sudcu, s ktorým sa stotožňujeme, pričom zo spisu vyplýva, že došlo k prieťahom v konaní, ale nielen zo strany súdu. Pokiaľ došlo k prieťahom v konaní aj zo strany súdu, je nutné poukázať na situáciu na Okresnom súde Žilina, ktorý je personálne poddimenzovaný, čo skonštatovala aj verejná ochrankyňa práv. Tunajší súd vykonáva agendu ako v sídle Krajského súdu, zároveň vykonáva agendu týkajúcu sa 3 okresov – Žilina, Kysucké Nové Mesto a Bytča a vzhľadom na počet sudcov (+/- 32) a vzhľadom na ročný nápad vecí (cca 50.000) vyplýva, nie sú dané podmienky sudcom na konanie bez prieťahov.“

7. K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľky zaujali stanovisko v podaní doručenom ústavnému súdu 10. augusta 2016, v ktorom okrem iného uviedli:

„Považujeme za potrebné spísať vyjadrenie k vyjadreniu odporcu a uvádzame, že dôvody v ňom uvedené nepostačujú na ospravedlnenie nečinnosti odporcu.“

Podľa stanoviska zákonného sudcu zo dňa 16. 6. 2016 je zrejmé, že prieťahy v tomto konaní odôvodňuje i tou skutočnosťou, že komplikácie boli spôsobené navrhovateľmi, pretože dvaja z navrhovateľov v priebehu konania zomreli a navyše na strane odporcu vznikol ďalší účastník konania. Namietame toto konštatovanie žalovaného z toho dôvodu, že i keď došlo ku smrti dvoch účastníkov konania na strane navrhovateľov, túto skutočnosť sme nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť, pričom poukazujeme na obsah našich sťažností zo dňa 25. 8. 2015 a zo dňa 3. 3. 2016 a chronológiu postupu súdu do dňa smrti týchto navrhovateľov.

Do dnešného dňa taktiež na strane odporcov je stále pôvodný odporca a tvrdenie, že na strane odporcu vznikol ďalší účastník konania, nemá oporu v obsahu spisu č. k. 2C 43/2008.

Pokiaľ odporca na otázku ÚS SR uviedol, či boli spôsobené prieťahy aj nami sťažovateľkami, že sme svojim postupom spôsobili prieťahy v konaní aj keď to nebolo našim úmyslom s poukazom na tú skutočnosť, že na strane navrhovateľov v priebehu konania zomreli dvaja ľudia a zmenili sme petit návrhu, máme za to, že toto tvrdenie nie je objektívne. Žiadnym spôsobom sme nemohli predĺžiť život dvoch navrhovateľov, ktorí v priebehu konania zomreli, nebolo to v našej moci. Pokiaľ ide o zmenu petitu žalobného návrhu, tento sme zmenili z toho dôvodu, že v predmetnej veci boli namietané závery uvedené v znaleckom posudku [REDACTED], ktorý sme dali vypracovať pred podaním žaloby. Následne súd ustanovil znalca [REDACTED], ktorý vyčíslil výšku bezdôvodného obohatenia inou sumou ako bolo vyčíslené v znaleckom posudku [REDACTED], preto sme sa rozhodli, že v rámci urýchlenia súdneho konania zmeníme petit žalobného návrhu podľa záveru uvedeného v znaleckom posudku súdom ustanoveného znalca [REDACTED].

Z vyjadrenia zákonného sudcu je zrejmé, že jeho senát má bežný nápad veci do jedného roka 300 až 500 sporov, ktoré sa adekvátne nedajú zvládnuť v určených lehotách, pričom s poukazom na toto tvrdenie uznáva, že došlo k prieťahom v konaní v tejto veci. Nemôžeme súhlasiť však s námietkou odporcu, že k predlžovaniu konania došlo aj rozhodovaním na základe našich návrhov na oslobodenie od zaplatenia súdnych poplatkov. Týmito našimi návrhmi sme využili iba zákonné právo, ktoré nám umožňovala

platná právna úprava, pričom poukazujeme na tú skutočnosť, že nám bolo priznané čiastočné oslobodenie od zaplatenia súdnych poplatkov.

Z obsahu vyjadrenia je taktiež zrejmé, že sa nám zákonný sudca ospravedlňuje, že k takémuto stavu došlo. Toto ospravedlnenie prijímame, avšak naďalej trváme na našich návrhoch na rozhodnutie Vášho súdu uvedených v obsahu našich sťažností zo dňa 25. 8. 2015 a zo dňa 3. 3. 2016.“

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj s obsahom súvisiaceho spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

9. Ústavný súd preskúmal chronológiu procesných úkonov vykonaných vo veci spracovanú v rámci konania o sťažnosti vedeného na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 577/2015, ako aj vyjadrenia účastníkov konania a dospel k týmto pre posúdenie sťažností relevantným zisteniam:

10. Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola na okresnom súde podaná 20. februára 2008.

11. Uznesením z 5. marca 2008 vyzval okresný súd odporcu na predloženie vyjadrenia k podanému návrhu. Odporca žiadal 28. augusta 2008 okresný súd o zaslanie príloh návrhu. Následne 23. marca 2009 uskutočnil okresný súd vo veci pojednávanie.

12. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na základe opravného prostriedku žalobcov zrušil uznesenie okresného súdu z 18. januára 2011 o priznaní čiastočného oslobodenia žalobcov od súdnych poplatkov a vrátil vec okresnému súde na nové konanie a rozhodnutie.

13. Na základe výzvy okresného súdu z 22. februára 2012 žalobcovia predložili 12. marca 2012 okresnému súdu relevantné podklady. Okresný súd reagoval až 18. decembra 2014, keď adresoval výzvu právneho nástupcu nebohého žalobcu v druhom rade (či vstupuje ako dedič do konania). Tento reagoval na výzvu okresného súdu 29. decembra 2014 (osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 27. mája 2012). Okresný súd následne uznesením z 27. mája 2015 rozhodol o poplatkovej povinnosti navrhovateľov.

14. Okresnému súdu bol 10. februára 2016 krajským súdom vrátený spisový materiál a vo februári 2016 doručoval okresný súd účastníkom konania rozhodnutie krajského súdu. Následne okresný súd 7. júla 2016 vyzval žalobcu v druhom rade, resp. jeho právnu zástupkyňu na vyjadrenie, či sa stotožňuje s návrhom na zmenu pôvodnej žaloby.

V čase, keď ústavný súd rozhodoval o sťažnostiach, nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené.

II.

15. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

17. Sťažovateľky sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, a súčasne sa domáhajú aj vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o ich občianskych právach alebo záväzkoch.

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

19. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastníci konania obrátili na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

20. Pokiaľ ústavný súd v ďalšom texte poukazuje na Občiansky súdny poriadok, ide o znenie platné do 1. júla 2016.

21. Povinnosť súdu vyplývajúca z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

22. Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, a z § 119 ods. 4 OSP, ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie, a dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

23. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

24. Predmetom konania v posudzovanej veci je rozhodovanie o uplatnenom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti vo vlastníctve s'ťažovateliek, ostatných žalobcov a tiež odporcu, ktorý využíva pre svoje podnikateľské účely aj podiely žalobcov. Ústavný súd je toho názoru, že predmetné konanie sa síce vyznačuje určitým stupňom skutkovej zložitosti veci, ktorá je daná predovšetkým potrebou vykonania znaleckého dokazovania, avšak touto skutočnosťou nemožno ospravedlniť, že predmetné konanie nebolo právoplatne skončené ani po 8,5 roku.

25. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie s'ťažovateliek ako účastníčok súdneho konania v procesnom postavení žalobkýň. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by v súvislosti s priet'ahmi v konaní bolo potrebné pripísať na ťarchu s'ťažovateliek.

Ústavný súd konštatuje, že v prípade s'ťažovateľky [REDAKOVANÉ] došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho účastníka konania pôvodnej žalobkyne [REDAKOVANÉ], a to na základe univerzálnej sukcesie (dedenie).

Keďže univerzálna sukcesia automaticky vyvoláva procesnoprávne nástupníctvo, okresný súd nemusel uznesením túto zmenu pripustiť. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam na vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu, pretože v uvedenom prípade v dôsledku zmeny účastníka konania nedošlo k vzniku nového procesnoprávneho vzťahu, ako to je pri zámene účastníka, ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu.

S prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemá pochybnosť o tom, že sťažovateľka [REDAKOVANÉ] môže relevantne namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene účastníka konania v súvislosti s procesným nástupníctvom v rámci dedičského konania (m. m. I. ÚS 52/2001, IV. ÚS 16/05).

26. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup konajúceho súdu.

27. Ústavný súd po preskúmaní postupu konajúceho súdu v posudzovanom konaní dospel k záveru, že závažnými nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, boli obdobia nečinnosti, v ktorých okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka, a tiež neefektívny postup okresného súdu, ktorý zbytočne narušil sústredený priebeh konania smerom k odstráneniu právnej neistoty.

28. Ústavný súd v priebehu napadnutého konania zistil dve obdobia dlhodobej nečinnosti okresného súdu, počas ktorých nekonal bez toho, že by mu v konaní zabraňovala zákonná prekážka. Ide o obdobie od 5. marca 2008, keď súd odporcu vyzval vyjadriť sa k podanému návrhu, do 23. marca 2009, keď bolo vo veci vykonané hlavné pojednávanie, a v druhom prípade ide o obdobie od 27. mája 2012, keď nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť osvedčenie o dedičstve opodstatňujúce potenciálnu sukcesiu právneho nástupcu jedného zo žalobcov, až do 18. decembra 2014, keď okresný súd vyzval tohto právneho nástupcu na vyjadrenie, či vstupuje do konania.

29. V priebehu napadnutého konania ústavný súd zistil aj dve obdobia krátkodobej nečinnosti, a to od 29. decembra 2014 do 27. mája 2015 a v druhom prípade od februára 2016 do 7. júla 2016.

30. Okrem období neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu nebol jeho postup v konaní ani dostatočne efektívny a sústredený, napr. v súvislosti s tým, keď krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu o čiastočnom oslobodení žalobcov od súdnych poplatkov a vrátil vec na ďalšie konanie okresnému súdu.

31. K obrane okresného súdu poukazujúcej na nedostatočné personálne obsadenie súdu a s tým súvisiacu jeho neprimeranú zaťaženosť, predstavujúcu podľa okresného súdu objektívne okolnosti majúce negatívny dopad na plynulosť konania vo veci sťažovateľiek, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námietka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

32. Ústavný súd poukazuje na to, že pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy si osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 109/07).

33. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli (bod 1 výroku nálezu).

34. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

35. Vychádzajúc z toho, že ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľiek zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj zo skutočnosti, že posudzované konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, bolo potrebné prikázať okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 43/2008 konať bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

36. Vo vzťahu k námietke porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že nedostatky v postupe okresného súdu, ktoré boli kvalifikované ako zbytočné prieťahy v konaní, nedosahujú takú intenzitu, že by ich bolo možné vyhodnotiť ako odmietnutie spravodlivosti sťažovateľkám v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy.

37. Z uvedeného dôvodu tejto časti sťažnosti sťažovateľiek ústavný súd nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

III.

38. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 citovaného článku ústavy boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

39. Žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnili sťažovateľky neprimeranou dĺžkou posudzovaného konania postihnutého nečinnosťou a neefektívnym postupom. Na základe uvedeného uplatnili sťažovateľky finančné zadosťučinenie každá v sume 10 000 €.

40. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

41. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku posudzovaného konania, ako aj na neodôvodnenú nečinnosť súdu v celkovom trvaní viac ako štyroch rokov, berúc do úvahy správanie sťažovateľiek a všetky okolnosti daného prípadu, považoval ústavný súd za primerané priznať sťažovateľkám finančné zadosťučinenie každej v sume 1 000 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku nálezu.

42. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľiek, ktoré im vznikli v dôsledku ich právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom Advokátskou kanceláriou JUDr. Mária Badová, s. r. o. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

43. Sťažovateľky si uplatnili trovy konania v celkovej sume 1 045,32 €.

44. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania pri 2 úkonoch vykonaných v roku 2015 vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839 €, a pri 3 úkonoch vykonaných v roku 2016 z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €.

45. Úhradu priznal za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti) a za 3 úkony právnej služby vykonané v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažností, stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 9, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Výšku základnej sadzby tarifnej odmeny u tretieho úkonu právnej služby vykonaného v roku 2016 bolo potrebné v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky znížiť o 50 %, lebo ide o spoločný úkon pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“.

Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2015, za dva úkony vykonané v roku 2016 a tretí úkon vykonaný spoločne za obe sťažovateľky spolu s režijným paušalom (2 x 8,39 € a 3 x 8,58 €) predstavuje sumu 751,18 €.

Keďže právna zástupkyňa je platcom dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (na základe predloženej fotokópie osvedčenia o registrácii pre DPH)], uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 901,42 €.

46. Ústavný súd vo zvyšnej časti návrhu týkajúceho sa trov konania nevyhovel.

47. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Mária Badová, s. r. o., Vajanského 1/2765, Žilina.

48. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016